

تجارت جهانی و سهم ایران در ۲۰۰۸

یک درصد از یک کیک بزرگ

ایران که نگاهش به افق ۱۴۰۴ است، در زمینه تجارت خارجی از عربستان سعودی و امارات عقب مانده است.

بنا به گزارش سازمان تجارت جهانی، ایران در زمینه صادرات در رتبه ۲۳ و از منظر واردات کالا در جایگاه ۳۰ دنیا قرار گرفته است. در واقع در سال‌های اخیر با

منطقه از جهان به ترتیب ۱۰ و ۷ درصد، معادل ۲ تریلیون و ۲/۹ تریلیون دلار رشد داشته است. به گفته اداره ملی تحقیقات اقتصادی آمریکا، اقتصاد آمریکا

برخی سیاست‌ها و بروز وقایعی که در منطقه خاورمیانه شاهد آن بوده‌ایم، ایران از توانایی و قابلیت‌های بالایی در زمینه جذب برخی بازارها از جمله بازار عراق و افغانستان برخوردار شده است. ارتباط ایران با بازاری با بیش از ۴۷۰ میلیون نفر جمعیت می‌تواند عامل مهمی در جهت بهبود اوضاع تجارت خارجی ایران باشد. لزوم توسعه صادرات غیرنفتی در کشور - به خصوص در راستای تأمین اهداف چشم انداز - و رفع عقب ماندگی کنونی آن از کشورهای مانند عربستان سعودی و امارات عربی متحد نیازمند توجه جدی به این مقوله است. طبق آمار مندرج در گزارش مذکور، میزان صادرات ایران در سال ۲۰۰۸ رقمی در حدود ۱۱۶ میلیارد دلار بوده است که این رقم نشان دهنده رشدی معادل ۳۱ درصد نسبت به سال قبل می‌باشد. گفتنی است جمهوری اسلامی ایران با این میزان صادرات، تنها حدود یک درصد از مجموع صادرات جهانی را به خود اختصاص داده که این رقم برای عربستان سعودی ۲/۷ درصد و برای امارات عربی متحد ۱/۹ درصد گزارش شده است.

همچنین میزان واردات ایران در آمار این گزارش، رقمی در حدود ۵۷ میلیارد دلار عنوان شده که این میزان از رشدی ۲۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل برخوردار بوده است.

اتکای بیش از حد به درآمدهای نفتی - با توجه به غیرقابل پیش‌بینی بودن درآمدهای ناشی از فروش نفت خام - خطری است که همواره اقتصاد ایران را تهدید می‌کند و این امر در بحران مالی جهانی به صورت آشکار خودنمایی کرد. در بحران مذکور، کاهش درآمدهای ارزی ایران به عنوان نقطه آغاز آفت و رکود اقتصادی در کشور قلمداد می‌شد و این مهم اتفاق افتاد.

در این گزارش همچنین آمده است که آمریکای شمالی در زمینه تجارت کالا، در هر دو بُعد صادرات و واردات، کمترین رشد را در سال ۲۰۰۸ داشته است. صادرات و واردات در این

از دسامبر ۲۰۰۷ وارد رکود شده که و به عملکرد ضعیف تجاری این کشور منجر شده است. گفتنی است کشورهای آمریکای جنوبی و مرکزی رشدهای بیشتری را - یعنی ۲۱ درصد در صادرات و ۳۰ درصد در واردات - شاهد بوده‌اند. در سال ۲۰۰۸ اروپا نیز همانند آمریکای شمالی رشد کمتری را نسبت به ۲۰۰۷ داشته که دلیل آن را تا حدودی می‌توان متأثر از کاهش ارزش یورو در طول این سال دانست. ■

رتبه‌بندی میزان صادرات و واردات ۲۰۰۸

رتبه	صادرکنندگان	ارزش	سهم**	تغییر سالانه	رتبه	واردکنندگان	ارزش	سهم**	تغییر سالانه
۱	اتحادیه اروپا	۱,۹۲۸	۱۵/۹	۱۳	۱	اتحادیه اروپا	۲,۲۸۳	۱۸/۴	۱۶
۲	چین	۱,۴۲۸	۱۱/۸	۱۷	۲	آمریکا	۲,۱۶۶	۱۷/۴	۷
۳	آمریکا	۱,۳۰۱	۱۰/۷	۱۲	۳	چین	۱,۱۳۳	۹/۱	۱۹
۴	ژاپن	۷۸۲	۶/۴	۱۰	۴	ژاپن	۷۶۲	۶/۱	۲۲
۵	روسیه	۴۷۲	۳/۹	۳۳	۵	کره جنوبی	۴۳۵	۳/۵	۲۲
۶	کانادا	۴۵۶	۳/۸	۸	۶	کانادا	۴۱۸	۳/۴	۷
۷	کره جنوبی	۴۲۲	۳/۵	۱۴	۷	هنگ‌کنگ	۳۹۳	۳/۲	۶
۸	هنگ‌کنگ	۳۷۰	۳/۰	۶	۸	مکزیک	۳۳۳	۲/۶	۹
۹	سنگاپور	۳۳۸	۲/۸	۱۳	۹	سنگاپور	۳۲۰	۲/۶	۲۲
۱۰	عربستان سعودی	۳۲۹	۲/۷	۴۰	۱۰	روسیه	۲۹۲	۲/۳	۳۱
۱۱	مکزیک	۲۹۲	۲/۴	۷	۱۱	هند	۲۹۲	۲/۳	۳۵
۱۲	تایوان	۲۵۶	۲/۱	۴	۱۲	تایوان	۲۴۰	۱/۹	۱۰
۱۳	امارات	۲۳۲	۱/۹	۲۸	۱۳	ترکیه	۲۰۲	۱/۶	۱۹
۱۴	سوئیس	۲۰۰	۱/۷	۱۶	۱۴	استرالیا	۲۰۰	۱/۶	۲۱
۱۵	مالزی	۲۰۰	۱/۶	۱۳	۱۵	سوئیس	۱۸۳	۱/۵	۱۴
۱۶	برزیل	۱۹۸	۱/۶	۲۳	۱۶	برزیل	۱۸۳	۱/۵	۴۴
۱۷	استرالیا	۱۸۷	۱/۵	۳۳	۱۷	تایلند	۱۷۹	۱/۴	۲۸
۱۸	هند	۱۷۹	۱/۵	۲۲	۱۸	امارات	۱۵۹	۱/۳	۲۰
۱۹	تایلند	۱۷۸	۱/۵	۱۷	۱۹	مالزی	۱۵۷	۱/۳	۷
۲۰	نروژ	۱۶۸	۱/۴	۲۳	۲۰	اندونزی	۱۲۶	۱/۰	۳۶
۲۱	اندونزی	۱۳۹	۱/۱	۱۸	۲۱	عربستان سعودی	۱۱۲	۰/۹	۲۴
۲۲	ترکیه	۱۳۲	۱/۱	۲۳	۲۲	آفریقای جنوبی	۹۹	۰/۸	۱۲
۲۳	ایران	۱۱۶	۱/۰	۳۱	۲۳	نروژ	۸۹	۰/۷	۱۱
۲۴	ونزوئلا	۹۴	۰/۸	۳۵	۲۴	اوکراین	۸۴	۰/۷	۳۹
۲۵	کویت	۹۳	۰/۸	۴۹	۲۵	ویتنام	۸۰	۰/۶	۲۸
۲۶	نیجریه	۸۲	۰/۷	۲۴	۲۶	اسرائیل	۶۷	۰/۵	۱۴
۲۷	آفریقای جنوبی	۸۱	۰/۷	۱۶	۲۷	شیلی	۶۲	۰/۵	۳۱
۲۸	الجزایر	۷۸	۰/۶	۳۰	۲۸	فیلیپین	۵۹	۰/۵	۲
۲۹	قزاقستان	۷۱	۰/۶	۴۹	۲۹	آرژانتین	۵۷	۰/۵	۲۸
۳۰	آرژانتین	۷۱	۰/۶	۲۷	۳۰	ایران	۵۷	۰/۵	۲۷
-	کل جهان*	۱۲۱۴۲	۱۰۰/۰	۱۷	-	کل جهان*	۱۲۴۳۰	۱۰۰/۰	۱۷

استخراج: واحد تحقیقات ماهنامه «اقتصاد ایران» از سازمان تجارت جهانی * به استثنای اتحادیه اروپا ** سهم از کل صادرات و واردات جهانی